

DYRENES BESKYTTELSE

VINTER 2022 NR. 4

TEMA AF FRI VILJE

FRIVILLIGE ER FORCEN S. 8

HUNDESTÆRKT DOBBELTHOLD S. 16

EN RIDDER SIDDER AF S. 27

BRITTA RIIS / DIREKTØR FOR DYRENES BESKYTTELSE

UDEN DE FRIVILLIGE, INGEN FORENING

En skytte rykker ud til et påkørt rådyr, en vildtplejer mader pindsvineunger, en plejefamilie flasker killinger op, en dyreredder kører ud med dyreambulancen, en kredsformand tager sig tid til at drikke kaffe og høre livshistorien fra et menneske, som har svært ved at overskue livet og ansvaret for sine dyr.

De tager telefonen om natten, lufter hunde om morgenen, tømmer kattebakker og gør rent om dagen. De er alle mulige slags mennesker: studerende, pensionister, jurister, efterforskere, fotografer, formidlere, og de har familier, arbejde og egne liv at passe. Fælles for dem alle er, at de finder tid og kræfter til at være med til at hjælpe dyr af alle slags. Uden løn.

Vi kan blive ved med at remse op og tælle til de over to tusinde frivillige i Dyrenes Beskyttelse. Foreningen er startet af frivillige og hviler fortsat på de mange frivilliges skuldre. De frivillige

er øverste beslutningsmyndighed, den daglige drift og tilstedeværelsen i hele landet.

I dette magasin overlader vi ordet til de frivillige. Mød dem, og hør, hvad det kræver og giver at være frivillig. De fortæller om fællesskab, om at gøre en forskel, at få indflydelse til gengæld for at tage ansvar, at hjælpe et dyr på benene eller vingerne igen, at hjælpe mennesket bag dyrene til en god løsning i situationen, at bruge sin viden, at være værdsat og stolt af at være en del af Dyrenes Beskyttelse.

De frivillige kræfter er stærke. Det er et uforligneligt spænd, der trækker læsset. Som medlem er du med til at støtte de mange helt uundværlige frivillige, som hjælper dyrene hver eneste dag.

På forsiden: Skytte og schweishundefører Henriette Vincents er frivillig i Dyrenes Beskyttelse

TEMA: AF FRI VILJE

Dyrenes danmarkskort: Se sikkerhedsnettet af frivillige. **08**

En udstrakt hånd: Kernen i foreningen er de frivillige kredsformænd, som tager sig af mennesker og dyr i klemme. **10**

Siriuspatruljen: Han kører dyreambulancen og har foretaget en frivillig fuglevending. **12**

Sæt en rovfugl fri. **14**

Hundene er halvdelen af holdet, når Henriette Vincents rykker ud for at hjælpe nødstedte vilde dyr. **16**

De uundværlige passer katte, lufter hunde, tager telefoner og flasker killinger op på internaterne. **20**

Vi er verdensmestre i frivillighed. **24**

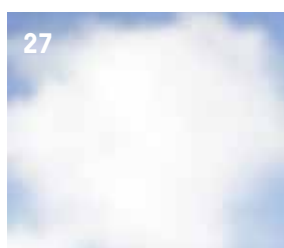
Dyrenes Beskyttelses schæferhund: Stoltheden har holdt Per Jensen til ilden i mere end tre årtier som formand og frivillig. **27**

12

16

27

20

Svar på quizen på side 31:

1.40 procent 2.30 timer

DYRENES STEMME

DE USYNLIGE DYR BLEV SET I VALGKAMPEN

Vi gav landbrugsdyrene en stemme i valgkampen, og det lykkedes at sætte landbrugets animalske produktion på dagsordenen. Mange af jer bakkede op ved at anerkende og dele vores indhold – og i stemmeboksen. I det nye Folketing er der flertal for dyrene. Nu skal partierne holdes fast på valgløfterne. Tak for at give de klemte landbrugsdyr plads i valgkampen.

SÅ DU?

MED ET LIV I HÆNDERNE

Så du filmen fra supermarkedet? I kampagnen for 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' viser vi, hvordan forbrugeren vælger et liv for landbrugsdyrene, hver gang man køber kød og mejerivarer. Hvis du vælger produkter 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse' ved du, at dyret har haft adgang til det fri – hver gang.

KØDLAND

325,59

kilo kød pr. indbygger. Så meget kød bliver der produceret i Danmark, og det gør os til verdens største kødland. Med store konsekvenser for de over 200 millioner landbrugsdyr, som lægger liv til. Hvert eneste af dem er et selvstændigt, sansende og følende individ.

KLAP DIG (OG HUNDEN) GLAD

HUNDEHYGGE HØJNER HUMØRET

Det kommer nok ikke bag på læserne af dette magasin, men nu er det bekræftet i et studie udført af forskere fra Basels Universitet i Schweiz: Vi bliver glade og afslappede af at klappe en hund. Hunde – og heste for den sags skyld – bruges allerede som terapi for mennesker med dokumenteret effekt. Men det har ikke været undersøgt, hvad det egentlig er, der sker inden i os, som hjælper på stress og depression. Forskningen konkluderer, at det at se, føle og nusse med hunde får aktiviteten i hjernens præfrontale cortex til at stige, altså det område i hjernen, der regulerer følelser og er koblet sammen med sociale interaktioner. Studiets konklusioner er gengivet på videnskab.dk

SUNDHEDSSUM

SUNDHED PÅ TOPMØDE

Menneskers sundhed hænger nøje sammen med, hvordan dyr og natur har det. Vores mad kommer fra dyr og natur. Vores fysiske omgivelser er præget af, hvordan naturen har det, og dyrs sygdomme kan springe til mennesker, som vi har set det med corona og andre tidligere epidemier eller sygdomsfremkaldende bakterier (MRSA). De sammenhænge anerkendes i begrebet *one health*. I december afholder FN topmøde (COP15) om biodiversitet. Via den internationale dyrevelfærdsorganisation World Federation for Animals (WFA) arbejder Dyrenes Beskyttelse på at påvirke forhandlingerne op til mødet, så *one health*-tilgangen får en central placering i det globale arbejde for at beskytte og fremme biodiversitet.

GLÆD DEM, DU HOLDER AF, MED ET ÅRSMEDLEMSKAB AF DYRENES BESKYTTELSE

Bestil et gavemedlemskab til børnebørnene, og giv dem muligheden for at hjælpe dyr i nød året rundt. Et juniormedlemskab koster 125 kr., og du kan enten printe beviset derhjemme eller få det leveret i en fin gaveæske – lige til at lægge under juletræet eller stikke i julestrømpen.

Se mere på dyrenesbeskyttelse.dk/gavemedlem, hvor du også finder vores andre typer af gavemedlemskaber.

DYRENES BESKYTTELSE

HVER GANG DU VÆLGER 'ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE', FÅR EN KYLLING VIND I FJERENE

Alle dyr i produktioner, som er 'Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse', har adgang til det fri. Fordi vi ikke går på kompromis med dyrevelfærd.

AF FRI VILJE

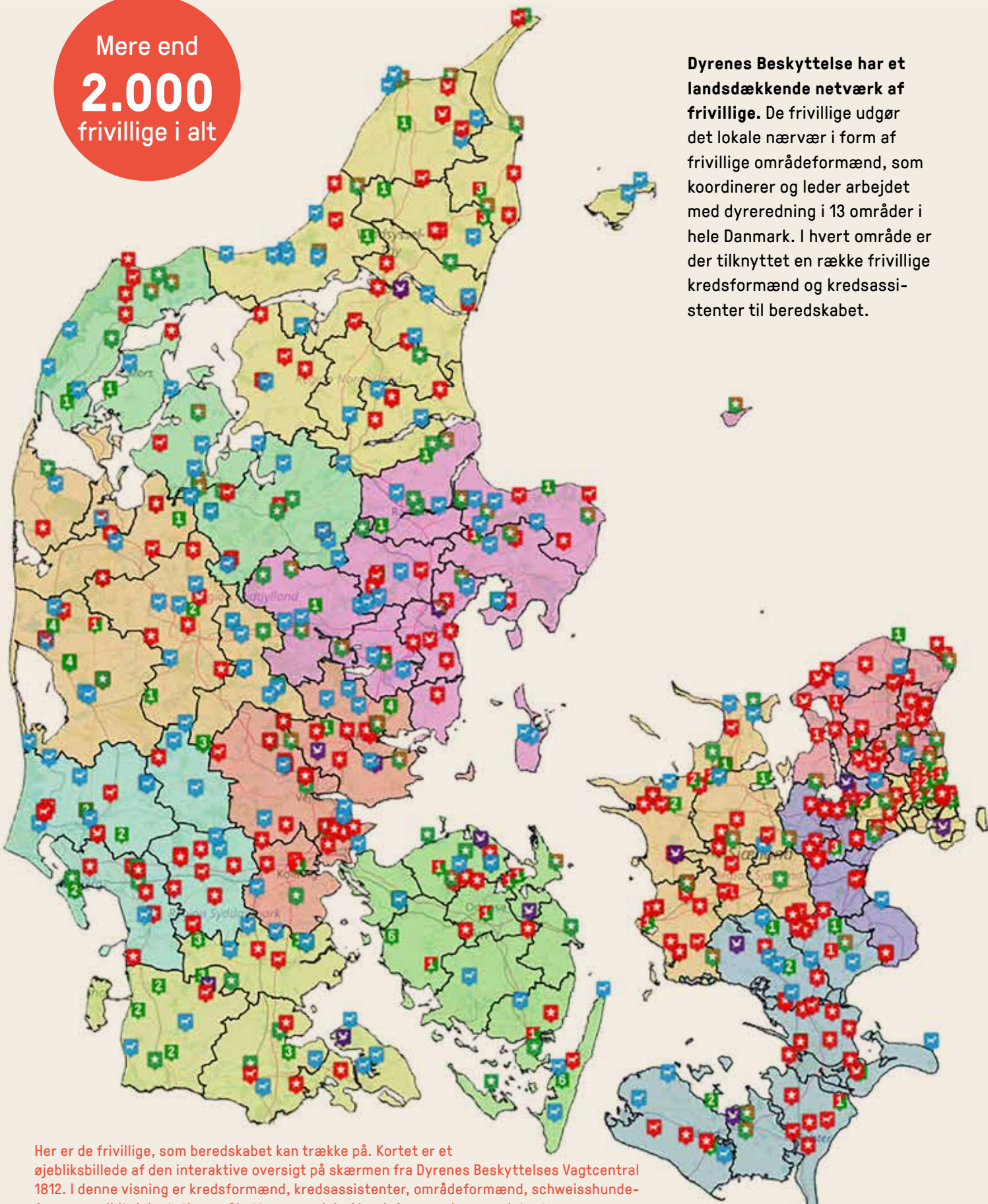
De tager telefonen døgnet rundt, de knokler 30 timer om ugen ved siden af deres studier, lønarbejde og familier. De vejleder, forklarer, tager sig tid til mennesker og tager sig af dyrene. Det kræver meget. Men giver glæden til gengæld.

Det er de tusindvis af frivillige, som arbejder for dyrene hver dag. Det er dem, der er hjernen, hjertet, støvlerne og de varme hænder i Dyrenes Beskyttelse. Foreningen er stiftet af frivillige og er båret af frivillige i dag – snart 150 år senere.

Mød dem her, og hør, hvorfor de arbejder uden løn.

FOTO CATHRINE COCKS

Mere end
2.000
frivillige i alt

Dyrenes Beskyttelse har et landsdækkende netværk af frivillige. De frivillige udgør det lokale nærvær i form af frivillige områdeformænd, som koordinerer og leder arbejdet med dyreredning i 13 områder i hele Danmark. I hvert område er der tilknyttet en række frivillige kredsformænd og kredsassistenter til beredskabet.

Her er de frivillige, som beredskabet kan trække på. Kortet er et øjeblicsbillede af den interaktive oversigt på skærmen fra Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812. I denne visning er kredsformænd, kredsassistenter, områdeformænd, schweisshundeførere og vildtplejestationer. Skytter er en del af kredsformænd- og assistenter.

FORENING AF FRIVILLIGE

Dyrenes Beskyttelse har over 2.000 frivillige, som trækker det tunge læs i foreningens praktiske opgaveløsning, lokale tilstedeværelse og samtalen med danskerne om dyrene derude.

Den yngste frivillige er

22 ÅR

Den ældste frivillige er

74 ÅR

Frivilligrekord

41 ÅR

TEKST JOHANNE GABEL

Dyrenes Beskyttelse:

- **er en frivillig forening.** Stiftet af frivillige i 1875 og stadig drevet af frivillige i dag. De frivillige arbejder uden løn, men får dækket udgifter til for eksempel kørsel og til at pleje, fodre eller redde dyr.
- **har over 2.000 frivillige.** Centralt er der registreret godt 1.000 frivillige. Dertil kommer de hundredvis af frivillige, som enten er plejefamilier for dyr eller hjælper til på Dyrenes Beskyttelses 10 internater.
- **har vagtcentralen 1812.** Blev oprettet i 2011 og dækker hele landet døgnet rundt. Det er frivillige skytter, kredsformænd, vildtplejere og dyrereddere, der står til rådighed og sørger for, at alle kan ringe ind og få råd og vejledning, hvis de oplever, at et dyr er i vanskeligheder.
- **har mange slags frivillige.** Ud over de mange frivillige, som hjælper dyr i hele landet, er der mange andre frivillige, der hjælper med deres særlige kompetencer. Det kan være som jurist, efterforsker, kommunikation, fotograf, træklatrer eller særlig viden i en sag om for eksempel krybdyr.

EN UDSTRAKT HÅND

De tager sig tiden til mennesker, som har mistet overblikket og har brug for hjælp til deres dyr. Arbejdet som kredsformand kræver indlevelse, samarbejde med politi og sociale myndigheder og mange timer.

TEKST JOHANNE GABEL / FOTO CATHRINE COCKS

– Man skal ind at have en kop kaffe og høre en hel livshistorie. Det tager mange timer, men det giver meget igen, når man kan hjælpe både mennesker og dyr, og vi finder altid en løsning, siger Lotte Frisk, kredsformand for Dyrenes Beskyttelse i Åbenrå.

– Vi kommer altid med en udstrakt hånd. Som professionelle for at hjælpe dyret, men også for menneskene bag. Vi lytter til dem, siger hendes mand, Hans Jørn Frisk, som er områdeformand for Dyrenes Beskyttelse i Sønderjylland.

DYR OG MENNESKER I KLEMME

Parret taler om de sociale sager, altså i udgangspunktet dyreværnsager, som lander på deres bord eller rettere ringer ind på deres telefon, som har det med at kime ustandseligt. Også mens de to har sat sig ned for at fortælle om deres frivillige arbejde. En kredsassistent ringer for at spørge, hvor en afhentet kat skal sættes ind. Andre gange, faktisk flere gange dagligt, er det en skytte, der skal have et godt råd, eller politi eller sociale myndigheder, der ringer om et dyr, som er i klemme, fordi ejeren er ... ja, også i klemme.

– Det tager oceaner af tid. Vi skal have fat i ejeren, nogle gange er vi også inde over indlæggelser eller i kontakt med fængsler om indsatte, der har dyr. Vi sørger for papirer. Det er de sociale sager, som er tidskrævende, understreger Hans Jørn Frisk.

– ... men det er de bedste sager, fortsætter Lotte Frisk og uddyber: – Der er mange skæbner, og folk bliver så glade for hjælpen.

Lotte Frisk tager også ud med doneret dyrefoder til de hjemløse eller mennesker, der har svært ved at få det til at hænge sammen.

– For de mennesker kommer dyret først. Også før de selv får mad. Det er der mange, som misforstår, når de ser et misligholdt hjem eller en person, der ikke passer så godt på sig selv.

POLITIET RINGER TIL OS

De er enige om, at arbejdet kræver forståelse af situationen, evnen til at sætte sig i andres sted og forstå deres kærlighed til dyrene. Parret har gennem deres seneste seks år sammen som henholdsvis kreds- og områdeformand fået etableret et godt samarbejde med både sociale myndigheder, sundhedsvæsen og politiet i Sønderjylland.

– De ved, at vi kommer og byder kompetent ind, og de er gode til at melde tilbage på sager og for eksempel underrette os om retsmøder. De ringer også til os og beder os tage med ud, fordi de ikke ved, hvad de skal stille op med dyrene. Eller de ringer for at rådføre sig med os, siger Lotte Frisk, som også koordinerer med eksempelvis socialpædagoger eller psykiatrien ved indlæggelser.

KORT OM HANS JØRN OG LOTTE FRISK

- Lotte Frisk er kredsformand i Åbenrå, men kører i alle otte kredse i Sønderjylland
- Hans Jørn er områdeformand i Sønderjylland
- Hans Jørn er også frivillig skytte, har oprettet og underviser skyttekorpset
- Parret har en vildtplejestation
- Begge har jobs som hhv. lærer og social- og sundhedsassistent
- Har tre børn, fire børnebørn, to hunde og fem katte

LØN ER, NÅR DET LYKKE

Lotte og Hans Jørn Frisk kører i alle otte kredse i området med afsæt i skovløberboligen syd for Toftlund, der ligger lige midt i Sønderjylland. Her har de også vildtplejestation, p.t. med 34 pindsvin.

Hans Jørn er også frivillig skytte og har stået for opbygningen af Dyrenes Beskyttelses skyttekorps, som i dag tæller over 100 skytter.

Skytterne kører ud til de mange påkørte dyr eller dyr, der på anden vis er kommet til skade, oftest faunadyr, som kommer ind via Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812. Han står for al undervisning af skytterne og får to til tre opkald dagligt fra skytter, der har spørgsmål.

– Løn behøver ikke at være i kroner og øre. Løn for mig er at se skyttekorpset komme op at stå, eller når en skytte ringer og fortæller om en opgave, hvor folk har sagt: Gud, kan en jæger også være sådan, fortæller han og understreger i samme moment, hvad han tidligere har forklaret: At en skytte intet har med jagtloven at gøre, men hører under et selvstændigt regelsæt for skytter om nødaffivning af dyr, som er kommet til skade.

Parret bruger hver især 30 timer om ugen på det frivillige arbejde ved siden af deres job som lærer på Rescue Center Esbjerg og social- og sundhedsassistent på et rehabiliteringscenter i Haderslev.

FRIVILLIGE KREDS- OG OMRÅDEFORMÆND

Dyrenes Beskyttelse har et landsdækkende netværk bestående af ca. 200 kredsformænd, som arbejder frivilligt for organisationen. Hvert år rykker kredsformændene ud til mere end 4.000 dyreværnsager.

FUGLEFORELSKET

En allike i en fiskesnøre, en forslugen svane, et egeri i et toilet. Dyreretter Sirius er i felten for dyr i hele hovedstadsregionen, er blevet forelsket i fugle og er startet på en ny uddannelse ... i dyr.

TEKST OG FOTO JOHANNE GABEL

Alliken hang med hovedet nedad fra en gren i træet. Benet var viklet ind i fiskesnøre, som havde sat sig fast i en gren i det træ, som fuglen havde forsøgt at flyve op i.

– Den hang så højt oppe, at vores udstyr ikke kunne nå op til hverken den eller grenen, som snøren var viklet rundt om, fortæller Sirius Hüche Mortensen om en af de mere udfordrende sager, han har været ude på som frivillig dyreredder for Dyrenes Beskyttelse.

– Vi havde et innovativt øjeblik, fortsætter han om den makker, som han var af sted med på opgaven, og remser op à la Olsen-banden:

– Vi skulle bruge gaffatape, reb, en stang ... Det lykkedes at forlænge teleskopgrensaksen tilstrækkeligt til at klippe grenen over og gelejde fuglen ned i god behold.

– Den var ret sur på os lige der. Men den havde ingen skader overhovedet. Så da vi havde kigget den efter, og den var faldet lidt til ro i den kasse, vi havde med til den, kunne vi sætte den fri med det samme.

FUGLEVENDING

Alliken er bare en af de mange sager med fugle, som Sirius har været ude på med dyreambulancen i hovedstadsområdet.

– Det er duer, svaner, kragefugle, lappedykkere, ænder, rørhøner, siger Sirius Hüche Mortensen, der startede som frivillig på Roskilde Internat for fire år siden og hurtigt fik lyst til at søge ind som dyreredder.

Han sendte en ansøgning via hjemmesiden, kom på introkursus og var snart af sted på sin første vagt sammen med en erfaren dyreredder. Han var 23 år, netop færdiguddannet som skiltetekniker og havde tiden til at gå ind i opgaverne.

← På vej ud til opgaven ringer Sirius til de mennesker, der har ringet til 1812 om dyret, for at give dem besked om, at dyreambulancen er på vej. Ude på stedet bruger han oftest det meste af tiden på at lytte til henvenderen og forklare, hvad der er det bedste for dyret i den givne situation.

↑ Sirius på vagten. En skade er fundet lidt forkommen i et villakvarter i Gentofte. Sirius undersøger rutineret og roligt skaden, blandt andet ser han fjerdragten igennem, kigger i næbbet, undersøger, om der er brud på vingerne, og tjekker griberefleksen. Skaden kommer i vildtpleje i håbet om, at den kan komme sig hurtigt og genudsættes.

– På introkurset fik vi at vide, at der var mange fuglesager, og jeg tænkte, at det måske ikke var det mest interessante. Men det er der vendt helt op og ned på siden. Arbejdet har åbnet mine øjne for fuglene, og jeg har fået en kæmpe kærlighed til dem, siger Sirius, der har kørt som frivillig dyreredder i København i tre år og ofte har nye frivillige dyrereddere med ude som føl.

Stærkt inspireret af sit frivillige arbejde er Sirius nu startet på at studere veterinærmedicin og er på udkig efter et studenterjob i en dyrlægepraksis – uden at det skal afholde ham fra at fortsætte med at køre ud med Dyrenes Beskyttelses dyreambulance.

FRIVILLIG DYREREDDER

Dyrenes Beskyttelse har i alt 30 dyrereddere, som kører ud med dyreambulancerne i hele Storkøbenhavn.

Dyreredderne er knyttet til Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812 og bemander så vidt muligt dyreambulancen alle dage mellem 9 og 21.

SÆT EN ROVFUGL FRI

Han bruger gerne mange timer af sin fritid på at smøre sårsalve på et pindsvin, give førstehjælp til flagermus og skabe ro til en rovfugl, der skal komme sig. Til gengæld får han glæden, når det lykkes at genudsætte de vilde dyr.

TEKST JOHANNE GABEL / FOTO RYAN VEDELSLUND OG CATHRINE COCKS

En flagermus vejer ikke mere end syv gram. Steffan Larsen viser omkredsen af sådan et lille kræ som en cirkel mellem tommel- og pegefinger. Men den skal have 6,25 kilojoule om dagen, altså relativt meget mad i forhold til sin størrelse.

Steffan Larsen er vildtplejer på Otterup Vildtplejestation på Fyn. Han startede vildtplejestationen for tre år siden på sit lille landsted med halvanden hektar selvsået birkeskov, der hyppigt besøges af dådyr. I staldlængen har han alskens udstyr såsom vægt, kasser, bure, børster, en kuvøse og en fryser fuld af færdigretter til de fleste slags vilde dyr.

FRITID PÅ FULD TID

Alt i alt ikke ligefrem en lille fritidsbeskæftigelse.

– Det kan sagtens tage otte eller ni timer om dagen. Nogle gange også om natten, hvis Falck ringer, siger han og fortsætter:

– Men der er ikke noget federe end at slippe en rovfugl løs igen. Man kan køre i lang tid på den konto.

Han remser op, at han har haft musvåge, tårnfalk, spurvehøg, duehøg, rørhøg, skovhornugle og nathornugle i pleje.

FLAGERMUSENES FORNØDENHEDER

For nylig genudsatte han 43 flagermus, som var på vej til at blive smidt ud i skraldespanden, da de blev fundet.

Grunden til, at det lykkedes, er måske, at han har sat sig ualmindelig grundigt ind i flagermusenes fornødenheder og blandt andet har rekvireret en 250 sider lang vejledning fra flagermusespecialister i USA.

Han fortæller eksempelvis, hvordan man genudsætter flagermusene. Selvfølgelig i det område, hvor de er blevet fundet.

→
 En flagermus skal have rigelige mængder
 næring i forhold til sin lille størrelse, som
 Steffan Larsen viser her.

←
 Foto: Ryan Vedelslund. Taget ved
 genudsættelse af en musvåge i en
 anden af Dyrenes Beskyttelses sager.

↓
 Det voksne pindsvin her er kommet
 sig hurtigt efter behandling af et
 enkelt sår, måske efter hundebid.
 Steffan Larsen har smurt såret med
 honningsalve. Nu kan pindsvinet
 genudsættes.

– Man sætter lange snore op med tørklæder over, og så sætter man tre flagermus under hvert tørklæde. Her kan det være godt at vide, at flagermusene har en griberefleks, så de selv tager fat med fødderne om snoren, hvor de så hænger med hovedet nedad.

... OG ET PINDSVIN, SOM ER HELET

Lige nu har han to pindsvin. En voksen, som heldigvis er helet hurtigt efter sår fra et hundebid og er klar til at blive sat ud igen. Og en unge, der lige skal have lidt længere tid i den lune redekasse, som Steffan Larsen har indrettet til den.

KORT OM VILDTPLEJESTATIONER

Dyrenes Beskyttelse har 20 vildtplejestationer fordelt i hele landet. Vildtplejere er frivillige, som opretter vildtplejestationen i deres eget hjem og på egen grund, hvor de plejer tilskadekomne vilde dyr med det mål at sætte dem ud i naturen igen. Heldigvis er overlevelsen generelt på næsten 60 procent.

HENRIETTE OG HUNDENE ER DOBBELTHOLD

Sammen med sine hunde kan Henriette Vincents skifte funktion, alt efter hvad opgaven kræver. Hun er både skytte og schweishundefører, og hundenes snuder tager over, når et dyr er ude af sigte.

TEKST JOHANNE GABEL / FOTO CATHRINE COCKS

De kan lidt af hvert. Henriette Vincents og hendes hunde. Hun er både skytte i Dyrenes Beskyttelse og såkaldt legitimeret schweishundefører i Naturstyrelsen. Når der bliver ringet til 1812 om et nødstedt dyr, kan hun derfor skifte funktion, alt efter hvad situationen kræver, og hvordan den udvikler sig.

SKYTTE MED SNUSFORDELE

– Jeg kan blive kaldt ud til et påkørt rådyr, som ligger i grøften. Hvis dyret så rejser sig og løber væk, kan jeg sætte en af mine hunde på og opspore dyret. Mine hunde er specialtrænede og sammen med mig godkendt til opgaven, fortæller Henriette Vincents, som har fuldstændig styr på, hvornår opgaven er som skytte, og hvornår det er som hundefører. Det handler eksempelvis om, hvorvidt et påkørt dyr ligger i grøftekanalen eller er forsvundet ind i skoven eller ud på marken.

Henriette Vincents kommer ud på meget forskellige slags sager og bliver kaldt ud til både vildt, fugle og katte, der er ramt af biler. →

- – Forleden blev jeg som skytte kaldt ud til en skarv midt inde i Århus by. Det var en meget mærkelig oplevelse at gå rundt derinde med et haglggevær. Man skal virkelig tænke sig om. Ikke blot med hensyn til sikkerhed, men så sandelig også med tanke for, hvordan det virker på folk. Det lykkedes til sidst at fange skarven med net. Den var fyldt med fiskekroge og kunne ikke reddes.

DEN VIGTIGE FORKLARING

– Arbejdet giver så meget mening, fordi jeg både hjælper dyret og de folk, der er til stede ved dyret. Jeg ringer altid med det samme til den, der har anmeldt det, og taler med dem for at høre nærmere om sagen og rådgive dem om, hvordan de skal forholde sig i situationen. Det bedste, folk kan gøre, når de har ringet 1812, er at rykke tilbage fra dyret, holde øje med dyret på afstand og ikke gå i panik, hvis de ser dyret forlade stedet. Dyrene er oftest vilde og skal have fred og ro, indtil vi kommer. Det er bedst for både dyret og for os, siger Henriette Vincents.

– Når jeg nødafliver og skal tage dyret med bagefter, er det vigtigt at gøre det på en værdig måde. Jeg lægger dyret i en pose og bærer det væk i armene. Selv om dyret er dødt, er det for mig meget vigtigt at udvise respekt – både for dyret og de involverede mennesker, siger Henriette Vincents, der nogle gange er nødt til at tage et aflivet dyr med, hvis det for eksempel er aflivet i en privat have, som det for nylig er sket med en ræv. Som udgangspunkt skal faunadyr, der er nødaflivet, dog blive liggende på eller i nærheden af aflivningsstedet.

1812 ER GULD VÆRD

– 1812 er guld værd. Der er vi med til at løfte en rigtig vigtig opgave. Både dyr og mennesker skal behandles med respekt. Når jeg bliver kaldt ud som skytte til en påkørsel, må jeg nogle gange tage lidt myndighed på mig og for eksempel bede folk, der er stimlet sammen, om at forlade stedet, så det kun er de involverede, der bliver tilbage. Det er vigtigt, for at jeg kan vurdere situationen og lægge en plan for det videre forløb.

– Vi skal som skytter forberede os på, at henvender i større eller mindre grad kan være meget påvirket af situationen. Derfor er det vigtigt, at vi er imødekommende og tilgår sagen med stor professionalisme. Vi skal kunne håndtere mennesker, som eksempelvis sidder med et påkørt rådyr i skødet, når vi ankommer og er overbevist om, at dyret er trygt, fordi det ligger stille og bare skal til dyrlægen, og at det da i hvert fald ikke skal aflives.

– Uanset hvad vi oplever, når vi kommer frem, er vores opgave at vurdere dyrets tilstand, handle derefter og informere på en pæn og hensynsfuld måde.

DYRENES BESKYTTELSSES SKYTTEKORPS

- Antal skytter: 106
- Skytternes primære opgave er at nødaflive trafikskadet hårvildt (hjørtevildt, ræv, grævling, mårhund) på offentlig vej og i grøft.
- I 2021 var der i alt 11.332 sager alene om påkørte hjorte, heraf 6.774 sager om hjorte, som var løbet efter påkørslen.
- Beredskabets schweishundeførere tog sig af 7.194 sager om hjorte, ræve eller grævlunge. Skytter tog sig af i alt 3.806. Dette er vel at mærke sager og ikke antallet af opkald, som er langt større.
- I alt blev der i 2021 oprettet 83.547 sager i beredskabet om dyreværn og dyreredning i 2021.

KORT OM HENRIETTE VINCENTS

- Frivillig skytte for Dyrenes Beskyttelse i et år
- Har været legitimeret schweiss-hundefører i tre år
- Bor ved Bjerringbro og kører ud til sager i Midtjylland
- Ansat på fuldtid i Grundfos
- Har i alt syv hunde af racerne labrador retriever (5), breton (1) og chihuahua (1)

“Jeg kan blive kaldt ud til et påkørt rådyr, som ligger i grøften. Hvis dyret så rejser sig og løber væk, kan jeg sætte en af mine hunde på og opspore dyret. Mine hunde er specialtrænede og sammen med mig godkendt til opgaven”

Henriette Vincents, skytte i Dyrenes Beskyttelse

DE UUNDVÆRLIGE

De tager telefoner, lufter hunde, flasker killinger op og giver dyrene kærlig omsorg. Hver af Dyrenes Beskyttelses 10 internater er helt afhængige af de mange frivillige, der får hverdagen til at gå op.

TEKST STINE SKOV-JENSEN, FIE BAU MADSEN, JOHANNE GABEL / FOTO DYRENES BESKYTTELSE

RO TIL MENNESKER OG DYR

Lotte Kring, frivillig på internatet i Århus i syv år

Tidligere dagplejer. Nu pensioneret. Lotte gør rent og fodrer kattene i afdeling 5. Her sidder de katte, der er klar til nye hjem, men som er lidt mere forsigtige og kræver rolige bevægelser og fremtidige rolige hjem.

Lotte er en del af 'inventaret' på internatet: *"Det kalder de os nogle gange, os, der har været her i mange år. Vi tager det som et kompliment, og personalet herude ved, at de altid kan regne med os. Jeg kommer fast en gang om ugen og nogle gange oftere, hvis der er behov for mere. Samværet med menneskene herude giver mig lige så meget som at hjælpe dyrene."*

DYRENES BESKYTTELSE HAR 10 INTERNATER, som tager imod familiedyr, der af en eller anden grund er blevet svigtet af deres ejer. Internaterne modtager, rehabiliterer og formidler dyrene, som typisk indleveres af politi, Falck, private mennesker eller kredsformænd.

Læs portrætterne i fuld længde på dyrenesbeskyttelse.dk/de-uundvaerlige

KÆRLIG TELEFONVAGT

Anna-Grethe Pugholm (Guddie), ny frivillig på internatet i Århus

Tidligere pædagog. Guddie sidder ved telefonen fast en dag om ugen. Hun tager imod de opkald, der kommer til internatet fra borgere, der er bekymrede for et dyr, gerne vil komme på besøg eller bare vil vide mere om internatet.

"Til oplæring blev jeg spurgt, hvordan jeg havde det med at sidde ved en telefon. Det er jo lige så stor en hjælp, som det er at gøre rent ved kattene. Jeg elsker den her tjans. Man får mange gode snakke og historier, også triste selvfølgelig. Jeg ved ikke, hvad jeg skulle gøre uden 1812, fordi nogle af historierne kræver i den grad hjælp,"

fortæller Guddie, mens hun tager headsettet på og gør klar til dagens telefonvagt. Telefonen kimer nærmest uafbrudt fra 10 til 14, hvor der er åbent for opkald. Første opkald kommer altid på slaget 10, også i dag: *"Det er Guddie, hvad kan jeg hjælpe dig med?"*

Guddie sidder med to killinger på skødet.

"Jeg kommer også tit om aftenen og hjælper med at lufte hunde. Det er bare så hyggeligt, og så giver det mig også noget socialt at komme herud og møde alle de søde folk, der arbejder her. Det giver mig et godt fællesskab, samtidig med at jeg kan få lov at gøre en forskel for dyrene. Se dem lige," Guddie smiler til de to killinger, der sover nu.

Telefonen ringer igen ...

SÆRLIG PLEJE

Anne Dahlerup, frivillig på internatet i Århus i et år

"Jeg har altid sagt til mig selv, at når jeg var færdig med at arbejde, så skulle jeg have nogle dyr mellem hænderne" siger Anne, der er tidligere sygeplejerske, og smiler. "Det kan man roligt sige, at jeg har her".

I afdeling 9 sidder 12 katte, som er forkølede. De venter på mad og morgenrensning. Anne hopper straks i både dragt, handsker og blå beskyttelsesfutter for at mindske smittespredningen til andre afdelinger og dyr.

"Jeg hjælper oftest til hos kattene, og det giver mig en følelse af at have gjort en forskel for de her små dyr. Men det kan også være hårdt nogle gange, hvis man støder på sager, hvor dyrene ikke har haft det så godt. Det kommer jeg nogle gange til at tage med hjem, og jeg har også lyst til at tage rigtig mange af dyrene med hjem."

FLASKE HVER TREDJE TIME

Camilla Holmsgaard Mortensen, plejemor i Århus

Camilla er gift, har to små børn og en baggrund indenfor økonomi. Vi fanger Camilla på en hektisk dag. Hun har tre små flaskekillinger i pleje, som skal have deres flaske hver tredje time nu. Hun står i fælleskøkkenet og varmer mælken, mens hun fortæller om det at være plejemor:

"Jeg er plejemor, fordi jeg synes, at det er verdens bedste job. Det er en kæmpe oplevelse at se killingerne vokse fra at være hjælpeløse til at have deres helt egen personlighed. Der sker så meget på 12 uger, og det imponerer mig hver gang. Det er hårdt, når vi skal aflevere dem tilbage, men samtidig ved jeg, at de ikke kommer ud til hvem som helst, og at der venter dem de bedste hjem."

Alysanne, Flora og Mysaria på tre uger mosler rundt inde i transportkassen. De er ved at være sultne igen. De giver højlydt udtryk for, at de forventer servering. Camilla åbner kassen, og de tre små pelsbolde vælter ud og springer i armene på hende.

I ALT 759 FRIVILLIGE PLEJEFAMILIER var i 2021 knyttet til Dyrenes Beskyttelses internater. Familierne hjalp med at pleje og socialisere i alt 4.223 dyr. Antallet af plejefamilier er næsten firedoblet siden 2014.

FRA ANSAT TIL FRIVILLIG: ET PRIVILEGIUM**Lone Mogensen, frivillig på Roskilde Internat**

Lone hjælper internatet med at give dyrene al den omsorg, som det faste personale ikke altid har tid til. Hun nusser med sky katte, lufter hunde og socialiserer kaninunger. Derudover hjælper Lone med at vise nye frivillige rundt, og så skaber hun, ifølge Roskilde Internat, en særlig god stemning, når hun kommer ud på internatet.

"Oprindeligt var jeg timelønnet, men i dag har jeg valgt at blive frivillig i stedet for, hvilket har været et kæmpe privilegium. Jeg startede på Roskilde Internat i sin tid, da man stadig kunne komme og være dyrepasser for en dag. Normalt var det noget, folk gav deres børn, men jeg ville så gerne ned og kæle med dyrene, så jeg gav mig selv sådan en dag. Efterfølgende søgte de timelønnede, og det søgte jeg og fik."

"I dag er jeg 56 år og kunne begynde at mærke på min krop, at den ikke kunne holde til helt så meget mere, og så var jeg lidt misundelig på de frivillige, når de sad og nussede og hyggede sig med dyrene. Derfor blev jeg frivillig i stedet."

"Det er så givende at hjælpe svigtede dyr, og det giver mig så meget at gøre en forskel."

FRA FRIVILLIG TIL ANSAT: VI SKAL ÅBNE DØREN**Rolf Nordentoft, internatchef på Dansk Dyreværn Århus, tidligere frivillig skytte og kredsformand**

"Vores organisation bygger så meget på frivillighed, at vores opgave som ansatte er at åbne døren for dem og gøre livet så godt som muligt for de frivillige. Det er dem, der bærer konstruktionen og gør, at vi som organisation er så stærke," siger Rolf Nordentoft, som lægger stor vægt på, at ansatte og frivillige kender hinanden godt.

"Jeg har inviteret de frivillige, som er knyttet til internatet, til en aften, hvor vi taler og hygger, så vi kender de kredsformænd, som kommer ind med et dyr. De ved til gengæld, hvor de skal sætte katten hen, og hvor de kan sætte kaffe over. De skal føle sig hjemme her og have ejerskab over stedet, fordi vi er fælles om at hjælpe dyrene."

Rolf Nordentoft blev frivillig i sin tid, fordi det "styrker vores samfund", som han siger og understreger, at arbejdet som frivillig ikke er noget, man skal gøre ...

"... hvis det er med indstillingen, at 'det er mig, der skal have noget ud af det'. Det skal være, fordi man gerne vil bidrage. Så er der jo de gode dage, hvor det lykkes at hjælpe både dyr og mennesker," siger han og begrundet det sidste: *"Bag et dyr, der har det skidt, er der en ejer, der har det endnu værre."*

VERDENSREKORD I FRIVILLIGHED

Hvis du sidder med en fornemmelse af, at danskere ikke længere er lige så engagerede i frivilligt arbejde som tidligere, så er det helt forkert. Vi har verdensrekord i frivilligt arbejde, fordi vi gerne vil gøre godt.

TEKST JOHANNE GABEL / FOTO DYRENES BESKYTTELSE

40 procent af danskerne arbejdede frivilligt i 2020. Dermed har Danmark sammen med Norge, Sverige og Holland fortsat førstepladsen med den højeste frivillighed i verden.

– Det har været stabilt, siden vi begyndte at måle frivillighed i Danmark i 2004. Den høje danske og nordiske frivillighed viser, at en stærk velfærdsstat ikke står i modsætning til høj frivillighed, siger Helle Hygum Espersen, chefanalytiker på VIVE, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. Hun er en af forskerne bag Frivillighedsundersøgelsen 2020, som måler og analyserer danskernes frivillige arbejde.

ANSVAR GIVER INDFLYDELSE

Frivilligt arbejde i Danmark har en meget lang tradition, begyndende med frivillige, der tog sig af sårbare og såkaldt uværdigt trængende mennesker og med udgangspunkt i de kristne organisationer, hvoraf flere stadig findes i dag, for eksempel Kirkens Korshær og Folkekirkens Nødhjælp. Frivilligheden ændrede ifølge Helle Hygum Espersen karakter med grundloven i 1849.

– Siden vi fik grundlovssikret ret til forsamlings- og ytringsfrihed, har der været en meget stærk dansk demokratisk tradition for foreningsliv, hvor man mod at tage ansvar også har fået indflydelse. Det er her i foreningerne, at vi bliver hørt og taget i ed, siger forskeren og fortsætter:

– Samtidig er foreningerne en vigtig demokratisk skoling, hvor vi lærer at tale sammen, indgå kompromiser, løse konflikter, skabe en beslutningsstruktur med bestyrelser og opnå noget i fællesskab.

MEDLEMSFRIVILLIGE ER FLEST

Helle Hygum Espersen påpeger, at medlemsfrivilligheden stadig er den dominerende form for frivilligt arbejde og udgør 78 procent af det frivillige arbejde. Det er kort sagt medlemmer af en forening, der arbejder frivilligt for foreningen, fordi de går ind for hele sagen. De arbejder der, hvor der er brug for det. Hvad enten det er som kasserer eller for at lave kaffe eller gøre rent. Det betyder ikke så meget, så længe man bidrager til foreningens formål. →

Helene Holst Vestergaard,
kommunikationsfrivillig på tredje år.
Arbejder til daglig med HR og
rekruttering for et bureau.

Helene besvarer spørgsmål på Dyrenes Beskyttelses sociale medier for at give følgerne en god oplevelse. Helene elsker at være med til at gøre en forskel for dyrene sammen med resten af Dyrenes Beskyttelse. Hun bor selv i lejlighed uden dyr, så det frivillige arbejde er – som hun selv siger – med til at lade hendes 'kæledyrspartner' op.

"Jeg er med til at sørge for, at vores dyrevenner får en god oplevelse og kan få den hjælp og rådgivning, de efterspørger, på vores forskellige sociale medier."

"Vi lever desværre i en verden, hvor dyr ikke altid bliver behandlet godt og ikke har et trygt hjem. Jeg har altid syntes, at Dyrenes Beskyttelse har gjort et fantastisk arbejde for at gøre en forskel for dyrene og formidle viden om, hvordan vi som mennesker skal behandle og forstå dyr – både i naturen, landbruget og vores hjem. Så hvis jeg f.eks. kan hjælpe med at svare på et spørgsmål fra en af vores følgere om, hvordan man kan hjælpe en svane i nød, så er det noget, som giver mig energi."

Tina Bjick, hjemløsedyrlæge

Tina Bjick er dyrlæge på dyrehospitalet Anicura i Odense. Siden foråret 2022 har hun været en del af Hjemløsedyrlægerne i Odense.

"Hjemløse er ret knyttet til deres dyr, som er et vigtigt livsindhold for dem, men de har ikke lige råd til dyrlægetjek eller behandling. Det er en sårbar dyregruppe, så derfor er det et godt sted at hjælpe som dyrlæge", siger Tina Bjick, der er ude som hjemløsedyrlæge en dag hver anden måned og derudover er til rådighed på telefonen, hvis der kommer henvendelser fra hjemløse om deres dyr.

"De kan ringe til 1812, og så kommer det via kredsformanden til mig, forklarer Tina Bjick. Hun har været med til at starte Hjemløsedyrlægerne på Fyn, da tilbuddet i foråret 2022 blev udvidet fra København.

"Jeg kendte Dyrenes Beskyttelse og områdeformand Olav Wulff i forvejen, og jeg ville gerne involveres i foreningens arbejde for dyrene, så da han spurgte, om jeg ville være med til at starte Hjemløsedyrlægerne i Odense, var jeg klar.

Hjemløsedyrlægerne har arbejdet frivilligt i 16 år med at yde gratis dyrlægehjælp til de hjemløses hunde. Først i København, derefter i Odense og siden november 2022 også i Århus. Dyrlægerne giver vaccinationer, klipper kløer, diagnosticerer og behandler og tager en snak med de hjemløse om deres dyrs sundhed og trivsel. Hjemløsedyrlægerne og Dyrenes Beskyttelse fusionerede i 2020. Det betyder, at Dyrenes Beskyttelse er med til at sikre driften af dyrlægenes arbejde.

→ **AKTIVITETSRIVILLIG**

Men der er også en anden slags frivillig i dag, hvor frivillige er mere knyttet til konkrete aktiviteter.

– Det er en mere uformel frivillighed, som er aktivitetsbaseret. Det er på bestemte opgaver og skal passe ind i den enkeltes liv på forskellige tidspunkter, siger Helle Hygum Espersen og eksemplificerer med en forælder, der bliver fodboldtræner i den lokale klub eller frivillige til festivaler, der kun afholdes en gang om året.

Vi ved også, at langt de fleste bliver frivillige, fordi de bliver spurgt i deres netværk. Frivillighedsundersøgelsen 2020 viser, at der er et stort sammenfald mellem frivillige og de mest travle, altså folk, der er i arbejde og har familie og børn, fordi de har en stor kontaktflade. Den største andel frivillige er således blandt de 36-45-årige.

DERFOR ER VI FRIVILLIGE

Men det er danskere i alle aldersgrupper, der vælger at arbejde uden løn. Kun cirka 22 procent af den voksne befolkning har aldrig arbejdet frivilligt og kunne heller ikke tænke sig at gøre det.

– De fleste er frivillige, fordi de gerne vil gøre en forskel på et område, som de finder vigtigt. Det er en meget nordisk tradition og i tråd med vores andelsbevægelse, hvor vi gør noget i fællesskab, siger Helle Hygum Espersen.

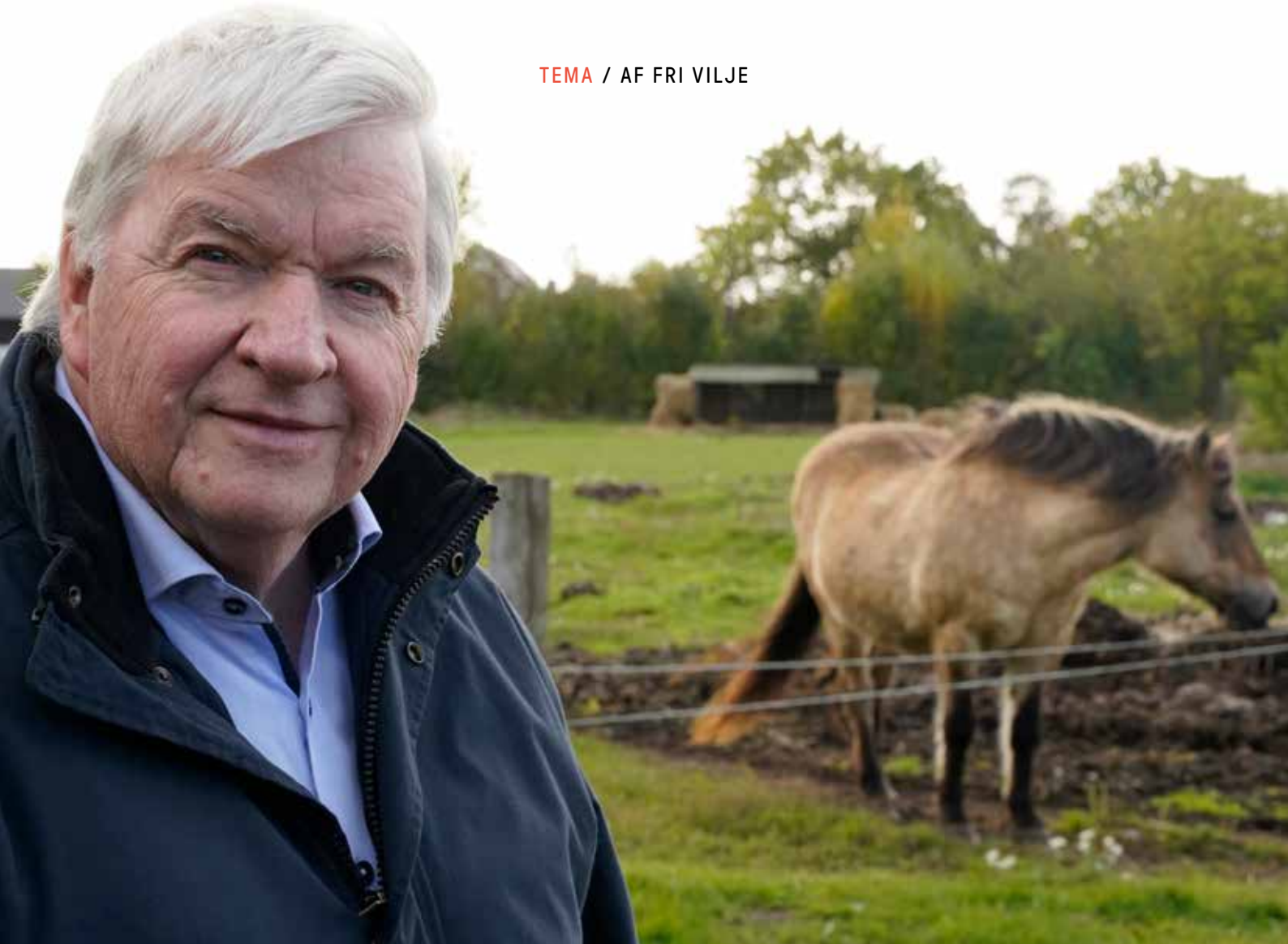
FORSKELLEN FOR ET DYR

Det bekræfter Yvonne Johansen, dyreværnschef i Dyrenes Beskyttelse, som har gennemført en trivselsundersøgelse blandt de frivillige i Dyrenes Beskyttelses beredskab.

– Vores frivillige er glade for at være en del af beredskabet og sætter især pris på fællesskabet og selvbestemmelsen i opgaveløsningen. Undersøgelsen i vores beredskab bekræfter, at motivationen for vores frivillige er inddragelse, at føle sig kompetent til opgaven, fællesskabet, altså at være en del af noget større, og så ganske enkelt behovet for at gøre noget godt. Mange af vores frivillige peger på, at det motiverer dem at hjælpe dyr i nød, fordi det er handlingsorienteret og meget konkret, siger Yvonne Johansen.

FRIVILLIG I FRONT

En sag om en mishandlet og efterladt hund i Kongelunden fik politimanden Per Jensen til at blive frivillig kredsformand i Dyrenes Beskyttelse i 1986. Til foråret 2023 går han af som formand for bestyrelsen i den forening, der gennem 37 år har givet stolthed, ridderkors og enkelte ... skal vi sige uopklarede sager, som han trygt overlader til en ny generation af frivillige.

TEKST JOHANNE GABEL / FOTO THOMAS DEGNER

– En schæferhund. Trofast og viljestærk.

Svaret falder prompte. Lidt overraskende, fordi spørgsmålet er stillet halvt i spøg: Hvis Dyrenes Beskyttelse var et dyr, hvilket dyr ville det så være? Men svaret kommer fra en mand, der lige akkurat har modstået trangen til at købe sit livs femte schæferhund. Han viser billedet af den lille sort-gule buskede hvalp på sin telefon.

Hvis du nu begynder at gætte på, at erhvervet har været politimand, så er det rigtigt. Valget af hund har dog ikke været til tjenesten, men til privaten.

GULERODEN FOR EN FRIVILLIG FORMAND ...

Per Jensen er pensioneret vicepolititiinspektør i Rigs- politiet, frivillig i Dyrenes Beskyttelse gennem 37 år, præsident og siden 2008 formand for Dyrenes Beskyttelse, og så er han – på foreningens vegne – dekoreret med dronningens ridderkors uden dog at være ridder i praksis.

“Vi varetager jo en samfundsopgave med internaterne, 1812 og beredskabet for faunadyrene”

Per Jensen, formand og frivillig

– Jeg er meget glad for heste, men jeg er ikke nogen særlig god rytter, erkender han, da den palomino-farvede hest stikker mulen helt hen til ham for at undersøge, om der er flere af de økologiske gulerødder, som Per Jensen har medbragt for at indynde sig.

Vi er på Fælledgården i Dragør på Amager. Gården ligger tæt på det villakvarter, hvor Per Jensen bor. Vi mødes her for at tale om foreningen og Per Jensens år. De har været flettet tæt sammen, siden han begyndte som kredsformand i Tårnby og Dragør efter en sag om en efterladt og mishandlet hund i Kongelunden, hvor politimanden Per Jensen var kaldt ud og ad den vej kom i kontakt med Dyrenes Beskyttelse.

... ER STOLTHEDEN

– Jeg tog sager i hele København. Det kunne lade sig gøre dengang, fordi der ikke var lige så mange af dem. I dag efter oprettelsen af 1812 er antallet af henvendelser og sager jo i en helt anden størrelsesorden, fortæller han.

Det er i øvrigt her, at det med ridderkorset kommer ind i billedet. Per Jensen har nemlig modtaget den udmærkelse som formand for Dyrenes Beskyttelse, blandt andet for Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812, som blev oprettet i 2011. En landsdækkende service, hvor alle kan henvende sig, hvis de er bekymrede for, om et dyr er i vanskeligheder. Antallet af henvendelser er steget fra godt og vel 80.000 i 2012 til i dag cirka 145.000 opkald årligt. Den tryghed for mennesker, der gerne vil hjælpe nødstedte dyr, er noget af det, som Per Jensen er mest stolt af fra sin tid som foreningens frontfigur.

Derudover er han stolt af, at det med et langt sejt træk lykkedes at udfase buræg på supermarkedernes hylder og udsigten til et forbud mod produktionen af buræg.

På spørgsmålet, hvad der har holdt ham til ilden som frivillig gennem mere end 30 år, svarer Per Jensen:

– Det er stoltheden over foreningen, over sekretariatet og over de frivillige.

DEN DÅRLIGE SAMVITTIGHED

Omvendt er han mest ked af udviklingen for landbrugsdyrene.

– Det er min dårlige samvittighed. At det ikke er lykkedes os at forbedre forholdene for dem, siger han og fortæller med genoplevet gru om sit besøg i en konventionel grisestald:

–... med lutter fikserede søer. Jeg kommer aldrig til at besøge en konventionel grisestald igen, siger han med eftertryk.

Efter 15 år som formand har Per Jensen besluttet at overlade pladsen til den nye frivillige generation. Til foråret 2023 går han af og overlader trygt posten til en ny formand og foreningens bestyrelse, som vel at mærke alle er frivillige.

KORT OM PER JENSEN

- Pensioneret vicepolitiinspektør i Rigspolitiet
- Frivillig i Dyrenes Beskyttelse i 37 år
- Siden 2008 formand for foreningen
- Går af som formand til foråret 2023
- Næstformand i Forbrugerrådet Tænk
- Har modtaget dronningens ridderkors på vegne af Dyrenes Beskyttelse for oprettelsen af Dyrenes Beskyttelses Vagtcentral 1812
- Har haft fire schæferhunde og har kig på en schæferhvalp, der kunne blive hans livs femte

KREDSENE ER KERNEN

Mod tidligere 23 medlemmer er der i dag kun 11 medlemmer i bestyrelsen i Dyrenes Beskyttelse. Det er stadig områdeformændene, der har flertallet, men dertil er der også fagligt valgte medlemmer, og posten som formand bliver slået op og kan søges.

– Vi er mere professionelle i dag, men foreningen er stadig baseret på de mere end 2.000 frivillige. De udfører et kæmpe stykke arbejde, som er langt mere krævende i dag på grund af antallet af sager. Vi varetager jo en samfundsopgave med internaterne, 1812 og beredskabet for faunadyrene. Grundstammen er kredsformændene, som drifter deres opgaver derudad i det daglige og udgør Dyrenes Beskyttelses tilstedeværelse i hele landet. De har været rygraden helt fra starten og er det stadig i dag, siger Per Jensen og fortsætter:

– Derfor er det også stadig de frivillige i form af kredsformændene, der bestemmer i foreningen, fordi de sidder i repræsentantskabet, siger Per Jensen med henvisning til foreningens opbygning med repræsentantskabet som øverste beslutningsorgan.

GAMMEL FORENING HAR BRUG FOR DE UNGE

Hans eneste opfordring til den snart 150 år gamle forening er at række mere ud til de unge, som vil dyrevelfærden, klimaet og naturen. Og som, uanset hvordan vi vender og drejer det, bliver dem, der skal tage sig kærligt af foreningen og alle dyrene fremover.

Det er tid til at købe ind på den der schæferhvalp.

“Vi skal have fat i de unge igen”

Per Jensen, formand og frivillig

DILEMMA MED DYR

FUGLE FÆLDER FJER

Jeg har bemærket, at mange kraver, husskader og alliker her for tiden mangler fjer på hovedet. Det har jeg set før, men aldrig så mange. Hvad skyldes det, og er det farligt at nærme sig dem?

/ Sofia

Kære Sofia

De fælder. Alle fugle fælder enhver fjer på kroppen mindst én gang årligt. Forskellige arter har forskellige systemer. For eksempel fælder ænder, gæs og svaner alle svingfjer på én gang og kan så ikke flyve i en lille måneds tid, før de er vokset ud igen. Måger fælder svingfjer en ad gangen og afventer, at fjeren er vokset ud, før den næste fjer fældes. På den måde kan en måge altid flyve. Kragefugle fælder så mange fjer på hovedet på én gang, at de virker halvskaldede.

/ Michael Carlsen

HVALSTRANDING

Jeg har et spørgsmål om de ca. 200 hvaler, som strandede på New Zealand. Hvordan kan det være, at så stort et antal hvaler ender med at strande sådan et sted? Mig bekendt har de utroligt gode kommunikationsegenskaber og er generelt intelligente dyr. Kan det være ændringerne i klimaet, som fjerner dem fra deres vante omgivelser?/ Miriam

Kære Miriam

Hvaler strander af rigtig mange forskellige årsager. Mange er døde inden strandingen, eksempelvis småhvaler fra bifangst, herunder især tandhvaler, som udgør langt de fleste strandinger. At blive bifangst betyder ofte, at hvalerne drukner eller skades i en grad, så de senere dør. Mange marsvin, som skyller ind her i Danmark, skyldes bifangst.

Når hvaler strander levende, er de ofte syge, skadede, afmagrede, gamle eller på anden måde hæmmede. Der er eksempler på hvalflokke/-familier, som strander, fordi et medlem er sygt, og resten glemmer omgivelserne i deres iver efter at hjælpe den syge.

Menneskelig aktivitet spiller også ind. Heftig sonaraktivitet under

for eksempel flådeøvelser kan forårsage massestrandinger.

Det kan også ske, at hvaler bliver fanget på lavt vand af tidevands-skiftet. Ikke så meget ved danske kyster, men snarere steder, hvor tidevandsforskellen er meget stor.

Og så er der jokeren: den bevidste stranding. Eksempliceret ved den spækhugger, som tilsyneladende strandede i Limfjorden for ikke så længe siden. Spækhuggeren var mager og kom ind på helt lavt vand, så lavt, at den støttede på bunden med brystfinnerne, mens den øvre ryg og rygfinnen stak op af vandet. Sådan lå den i ugevis. Alle havde afskrevet den, da mågerne begyndte at hakke i dens ryg. Så svømmede den ud igen. I de følgende dage observeredes den fouragerende i omegnen, hvorefter den forsvandt ud af Limfjorden. Teorierne er blandt andet, at den har lidt af noget forbigående og er søgt ind på det lave vand for at ride sygdommen af. Som når vi ligger i sengen en uge med influenza.

Apropos spækhuggere, så kan de snuppe et bytte ved at kaste sig op på stranden efter det og lade næste bølge bære dem og byttet ud igen. En fremgangsmåde, som jo åbenlyst kan ende galt.

/ Michael Carlsen

VIND EN MULEPOSE

Send dit spørgsmål om dyr eller dyrevelfærd til vores eksperter på dilemma@dyrenesbeskyttelse.dk

MICHAEL CARLSEN
BIOLOG OG PROJEKTLEDER
FOR FAUNADYR

AFGÅENDE FORMAND FOR DYRENES BESKYTTELSE, PER JENSEN, MENER, AT FORENINGEN ER SOM EN SCHÆFERHUND: BÅDE ...

SIRIUS HAR VÆRET UDE TIL MANGE FUGLESAGER SOM DYRE-REDDER OG HAR AF DEN GRUND FÅET EN KÆMPE KÆRLIGHED

DV 03/22 ©ULLA	↓	HEL	FISKE TYSKLAND	↓	HUSDYR? 1	DRIK	↓	GL. KA- RAKTER	SPANIEN	FUGLE- REDE?	GUD	VEST	PYNTEDE
GRÆDE					FUGL, DER ER LÆNGE VÅGEN? URAN								
RIDDER			DØD FUGL?						TIDSRUM			SPANIEN	
SPORTS- FOLK			BRUTAL HJORT?		2				OMRÅDE			NORD	
←					SMØRELSE HIMMEL- LEGEME			SÆRT					
RIVE			MÅL			STAND	↓	STONE				TON	
			↓									GRÆDENDE KAT?	3
BINDEORD			↓			FRA		HOLLAND			DRIK		4
			FUGL			VÆGT		STONE					
SVERIGE			FORLOVET FUGL?						STONE		SPISTE		
GLATTE		5	FORKORT.						FINDES		PIGENAVN		
←						TRÆ		INDE- HAVERE					
						ÆRE		FØDER					
EGNEDE	↓		REDSKAB		SÅ TIDLIGT								TEKSTEN
←			DRIVER DEN AF		SKØN								
						VÆGT							
						LØBE		LEVER		KLOKKE	DOPING- STOF		
FART			VOKALEN										
			I HUS			6		SJOV	STRAKS		GRINER		
									VÆGT		LÆNGDE- MÅL		
HUNDE- STED?	↓											RIDDER	
←												KØRE	
			FORH.ORD		7								
						SKILTE- TEKST		FORKORT.		KLEMMER			
						ANBEFALET		DYR		GUD			
RETNING					FREMMEDE						ANLÆG		
					NORGE						KURS		8
SØN						TYVE I SVINE- STALDEN?							
					9								

Vind

Mulepose med Dyrenes Beskyttelses logo

Skriv kodeordet på et postkort, og send det til:

Dyrenes Beskyttelse Redaktionen
Buddingevej 308
2860 Søborg

Eller på:
dyrenesbeskyttelse.dk/kryds
eller
Konkurrence@dyrenesbeskyttelse.dk

Senest den:
23. januar 2023

Vindere nr. 3/2022:
Jan Badura
Ringsted
Birthe Andersen
Randers NV
Lone Lander
Nykøbing F

Jeres præmie er på vej!

Løsningen var:
Kirkerotte

←
Løsningen fra nr. 3/2022

				A					V				
S	K	Æ	L	B	I	F	Å	G	E	K	S		
P	D	E	N	E	T	A	L	E	R	O	P		
I	S	L	A	M	M	D	I	A	N	A			
S	T	O	R	S	K	I	B	S	E	E	R		
E	G	T	I	L	I	D	E	R	E				
U	R	Ø	R	T	E	S	I	S	U	K	G		
J	E	T	Å	R	E	P	E	R	S	E	R		
K	E	N	N	E	L	D	L	I	D	I			
Ø	D	I	N	L	Y	D	I	G	E	S			
D	O	D	P	R	A	G	E	L					
L	O	G	Æ	G	G	S	N	I	T				
M	U	H	T	R	A	N	E	S	T	E	G	E	
L	N	I	S	O	R	A	N	E	R	N			
V	I	N	D	U	E	R	D	O	N	E	R	E	

QUIZ

1: Hvor stor en andel af danskerne arbejder frivilligt – og har dermed verdensrekord i frivillighed?

2: Hvor mange timer om ugen bruger ægteparret Frisk hver især på at arbejde frivilligt for Dyrenes Beskyttelse ved siden af deres lønarbejde?

SÆT DIT AFTRYK FOR DYRENE

Dyr er vigtige for os mennesker. Men dyr er også afhængige af, at vi mennesker behandler dem ordentligt, uanset om dyrene er i familier, landbruget eller naturen.

Ved at betænke Dyrenes Beskyttelse i dit testamente er du med til at sikre, at der altid er hjælp klar, når dyr kommer i nød, at lovgivningen tager hensyn til dyrs behov, og at der bliver skabt respekt om dyrs behov. Det har været vores opgave siden 1875, og med din hjælp vil vi også sikre det i fremtiden.

Det er gratis at oprette et testamente, uanset om du vælger at betænke Dyrenes Beskyttelse med et bestemt beløb eller en andel af din arv. Du kan sagtens betænke dine nærmeste samtidig.

Alle donationer kommer dyrene til gavn.

Læs mere på www.dyrenesbeskyttelse.dk/testamente, eller ring uforpligtende til testamenterrådgiver Marit Ytterdal på 33 28 70 09, og hør mere.

DYRENES BESKYTTELSE

Kolofon:

PROTEKTOR
Hendes Majestæt Dronningen
BESTYRELSESFORMAND
Per Jensen
DIREKTØR
Britta Riis

SEKRETARIAT
Buddingevej 308
2860 Søborg
www.dyrenesbeskyttelse.dk
33 28 70 00
db@dyrenesbeskyttelse.dk

MEDLEMSSERVICE
Mandag-torsdag kl. 9-16
Fredag kl. 9-15.30
33 28 70 25
medlem@dyrenesbeskyttelse.dk

NÆSTE BLAD
Omdeles uge 9

OPLAG
50.521 ifølge senest
kontrollerede oplag ved
Danske Medier

ANSVARSHAVENDE
Per Jensen, bestyrelsesformand
REDAKTØR
Johanne Gabel
jga@dyrenesbeskyttelse.dk
LAYOUT
Pernille Stokholm
FORSIDEFOTO
Cathrine Cocks
KORREKTUR
Marianne Worm

TRYK
Denne tryksag er produceret
CO₂-neutralt hos Stibo Printing
Solutions

ISSN: 2596-5158

Denne tryksag er klima-
kompenseret i henhold til
ClimateCalc.
Kompensation er købt hos:
South Pole Carbon
www.climatecalc.eu
Cert. no. CC-000001/DK

Tryksag
5041 0004

